Test Booklet Code &No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्र. **B**

Paper-II
PHILOSOPHY

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) .....

(Name) .....

2. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. .....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

MAY - 12216

Time Allowed : 1¼ Hours] **[Maximum Marks : 100**

Number of Pages in this Booklet : **24** Number of Questions in this Booklet : **50**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **50** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-II will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.

   (A) (B) ● (D)

5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत **50** बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) **पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

   (A) (B) ● (D)

5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गाचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. **कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
12. **चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

Philosophy
Paper II
दर्शनशास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes] **[Maximum Marks : 100**

Note : This paper contains **Fifty (50)** multiple choice questions, each carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेमध्ये एकूण **पन्नास (50)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले असून प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Aristotle's work on logic is known as :

   (A) Theoria

   (B) Organon

   (C) Techne

   (D) Proxis

2. The two modes of existence in Heidegger's philosophy are :

   (A) real and unreal existence

   (B) free and enslaved existence

   (C) authentic and inauthentic existence

   (D) ethical and unethical existence

1. ॲरिस्टॉटलच्या तर्कशास्त्रावरील ग्रंथाला म्हणतात :

   (A) थिओरिआ

   (B) ऑरगॅनॉन

   (C) टेक्ने

   (D) प्रॉक्सिस

2. हायडेगरच्या तत्त्वज्ञानानुसार अस्तित्वाचे दोन प्रकार :

   (A) सत्य व असत्य अस्तित्व

   (B) मुक्त व बद्ध अस्तित्व

   (C) अस्सल व निमअस्सल अस्तित्व

   (D) नैतिक व अनैतिक अस्तित्व

3. Plato has rejected :

(1) Realists theory of universals

(2) Nominalistic theory of universals

(3) Conceptualistic theory of universals

(4) Comparative theory of universals

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) (1) and (2)

(B) (1), (2) and (3)

(C) (2) and (3)

(D) (2), (3) and (4)

4. The argument for existence of God that is based on the concept of 'Existence' is called :

(A) Moral

(B) Teleological

(C) Ontological

(D) Cosmological

3. प्लेटोने नाकारलेल्या आहेत –

(1) सामान्यविषयक वास्तववादी उपपत्ती

(2) सामान्यविषयक नामवादी उपपत्ती

(3) सामान्यविषयक संकल्पनावादी उपपत्ती

(4) सामान्यविषयक तुलनात्मक उपपत्ती

खाली दिलेल्या संकेतांकातील **योग्य** उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) (1) आणि (2)

(B) (1), (2) आणि (3)

(C) (2) आणि (3)

(D) (2), (3) आणि (4)

4. ईश्वराचे अस्तित्व सिद्ध करण्यासाठी जो युक्तिवाद 'अस्तित्व' या संकल्पनेवर आधारित असतो त्याला म्हणतात :

(A) नैतिक युक्तिवाद

(B) प्रयोजनवादी युक्तिवाद

(C) सत्ताशास्त्रीय युक्तिवाद

(D) कारणाधिष्ठित युक्तिवाद

5. Identify the *correct* pair :

(A) Kierkegaard — Epoche

(B) Nietzsche — Existence

(C) Jaspers — Boundary situations

(D) Heidegger — God is dead

6. The theories that are *not* advocated by Plato are :

(1) theory of ideas

(2) theory of recognition

(3) theory of recollection

(4) theory of categories

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) (1) and (2)

(B) (2) and (4)

(C) (1) and (3)

(D) (3) and (2)

5. **अचूक** जोडी ओळखा :

(A) किर्केगार्ड – एपोके

(B) नित्शे – मानवी अस्तित्व

(C) यास्पर्स – सीमारेषा परिस्थिती

(D) हायडेगर – ईश्वर मृत आहे

6. प्लेटो याने न मांडलेल्या उपपत्ती आहेत :

(1) सारतत्त्वाची उपपत्ती

(2) प्रत्यभिज्ञानविषयक उपपत्ती

(3) स्मृतीची उपपत्ती

(4) कोटींविषयक उपपत्ती

खाली दिलेल्या संकेतांकातील **योग्य** उत्तर निवडा :

संकेतांक

(A) (1) आणि (2)

(B) (2) आणि (4)

(C) (1) आणि (3)

(D) (3) आणि (2)

7. According to Hegel, which of the following holds *true* ?

(A) Real is rational but rational is not real

(B) Rational is real but real is not rational

(C) Neither real is rational nor rational is real

(D) Real is rational and rational is real

8. Which is *not* a school of Buddhism ?

(A) Madhyamika

(B) Puranika

(C) Vaibhasika

(D) Sautrantika

7. हेगेलच्या मतानुसार पुढीलपैकी कोणता पर्याय **सत्य** आहे ?

(A) जे सत्य ते बुद्धिनिष्ठ असते पण जे बुद्धिनिष्ठ ते सत्य नसते

(B) जे बुद्धिनिष्ठ ते सत्य असते पण जे सत्य ते बुद्धिनिष्ठ नसते

(C) सत्य ही बुद्धिनिष्ठ नसते व बुद्धिनिष्ठ ही सत्य नसते

(D) सत्य हे बुद्धिनिष्ठ असते व बुद्धिनिष्ठ हे सत्य असते

8. पुढीलपैकी कोणता बौद्ध-संप्रदाय **नाही** ?

(A) माध्यमिक

(B) पुराणिक

(C) वैभाषिक

(D) सौत्रांतिक

9. "A great many expressions of everyday life are systematically misleading." This is the argument by :

(A) Wittgenstein

(B) Ayer

(C) Ryle

(D) Moore

10. Spinoza's solution to mind-body problem is called :

(A) Causal Interactionism

(B) Psycho-physical parallelism

(C) Epiphenomenalism

(D) Biological naturalism

11. Cessation of suffering in Buddhism is described in the :

(A) Third noble truth

(B) First noble truth

(C) Second noble truth

(D) Fourth noble truth

9. दैनंदिन जीवनातील बहुसंख्य अवधारणे ही पद्धतशीरपणे दिशाभूल करणारी असतात. हा युक्तिवाद कोणी केला ?

(A) विट्गेनस्टाईन

(B) एयर

(C) राईल

(D) मूर

10. देहमनाच्या समस्येला स्पिनोझाचे उत्तर आहे :

(A) कारणात्मक आंतरक्रियावाद

(B) मानस-भौतिक समांतरवाद

(C) फलगौणत्ववाद

(D) जीवशास्त्रीय निसर्गवाद

11. बौद्धदर्शनातील दु:खनिरोधाचे वर्णन आहे :

(A) तिसऱ्या आर्यसत्यात

(B) पहिल्या आर्यसत्यात

(C) दुसऱ्या आर्यसत्यात

(D) चौथ्या आर्यसत्यात

12. Which of the following represent the right chronological order ?

(A) Brāhmaṇas, Āraṇyakas, Saṁhitas and Upaniṣads

(B) Saṁhitas, Brāhmaṇas, Āraṇyakas and Upaniṣads

(C) Saṁhitas, Āraṇyakas, Brāhmaṇas and Upaniṣads

(D) Brāhmaṇas, Saṁhitas, Āraṇyakas and Upaniṣads

13. Protagoras propounded :

(A) Man is measure of all things

(B) Man is mortal

(C) Man is immortal

(D) Man is divine

14. According to Tagore, man has yearning for Mukti because of :

(A) Finite aspect

(B) Infinite aspect

(C) Jivandevata

(D) God

12. खालीलपैकी कोणता पर्याय योग्य कालनिर्देशन करतो ?

(A) ब्राह्मणे, आरण्यके, संहिता व उपनिषदे

(B) संहिता, ब्राह्मणे, आरण्यके, व उपनिषदे

(C) संहिता, आरण्यके, ब्राह्मणे व उपनिषदे

(D) ब्राह्मणे, संहिता, आरण्यके व उपनिषदे

13. प्रोटॅगॉरस म्हणाला :

(A) मनुष्य हा सर्व गोष्टींचा मापदंड आहे

(B) मनुष्य मर्त्य आहे

(C) मनुष्य अमर्त्य आहे

(D) मनुष्य दिव्य आहे

14. टागोरांच्या मते, मुमुक्षुत्वाचे कारण असते :

(A) सान्त अंग

(B) अनन्त अंग

(C) जीवनदेवता

(D) ईश्वर

15. The non-existence of milk in oil is an example of :

(A) Atyantabhava

(B) Pradhvansabhava

(C) Anyonyabhava

(D) Pragabhava

16. "Continuity feigns identity" is the position maintained by :

(A) Locke

(B) Berkeley

(C) Hume

(D) Davidson

17. What is the ultimate goal of Indian Ethics ?

(A) Liberation (Moksha)

(B) Duty

(C) Obey the ethics

(D) Social harmony

15. तेलातील दुधाचा अभाव हे उदाहरण आहे :

(A) अत्यंताभावाचे

(B) प्रध्वंसाभावाचे

(C) अन्योन्याभावाचे

(D) प्रागभावाचे

16. ''सातत्यता तदेवता प्रदान करते'' ही भूमिका :

(A) लॉकने मांडली

(B) बर्कलेने मांडली

(C) ह्यूमने मांडली

(D) डेव्हिडसनने मांडली

17. भारतीय नीतिशास्त्राचे परमसाध्य कोणते ?

(A) मोक्ष

(B) कर्तव्य

(C) नीतिशास्त्र पालन

(D) सामाजिक सुसंवाद

18. Which of the following statements is/are *not* true for Heraclitus ?

(1) Fire is the basic world stuff

(2) To men all things are fair and good

(3) To God all things are fair and good

(4) One cannot step into the same river twice

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) (2) and (3)

(B) (1) and (2)

(C) (2) only

(D) (3) and (4)

19. According to whom 'Yoga is the cessation of the modification of Citta'.

(A) Vasubandhu

(B) Patanjali

(C) Isvarakrisṇa

(D) Vijñānbhikhsu

18. हिरॅक्लिटसच्या संदर्भात पुढीलपैकी कोणती विधाने सत्य **नाही** ?

(1) जगाचे मूलभूत तत्त्व अग्नी आहे

(2) माणसांसाठी सर्व गोष्टी रास्त आणि चांगल्या आहेत

(3) ईश्वरसाठी सर्व गोष्टी रास्त आणि चांगल्या आहेत

(4) एकाचा नदीत कोणीही दोनदा पाय ठेवू शकत नाही

खाली दिलेल्या संकेतांकातील **योग्य** उत्तर निवडा :

संकेतांक :

(A) (2) आणि (3)

(B) (1) आणि (2)

(C) (2) फक्त

(D) (3) आणि (4)

19. कोणाच्या मते, 'योग म्हणजे चित्तवृत्तिनिरोध' ?

(A) वसुबंधु

(B) पतंजली

(C) ईश्वरकृष्ण

(D) विज्ञानभिक्षु

20. According to later Wittgenstein, universals can be understood as :

(A) Names

(B) Concepts

(C) Resemblances

(D) Entities

21. Ambedkar distinguishes between :

(A) Need to kill and drive to kill

(B) Need to kill and love to kill

(C) Need to kill and will to kill

(D) Will to kill and refusal to kill

22. The pair of opposites which are *not* mentioned by Pythagoras are :

(1) Straight and crooked

(2) Light and heavy

(3) Right and wrong

(4) Square and oblong

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) (1) and (2)

(B) (2) and (3)

(C) (2), (3) and (4)

(D) (1), (2) and (4)

20. उत्तरकालीन विट्गेनस्टाईनच्या मतानुसार 'सामान्ये' म्हणजे ?

(A) नामे

(B) संकल्पना

(C) साधर्म्य

(D) वस्तू

21. आंबेडकरांनी केलेला भेद म्हणजे :

(A) हिंसेची गरज व हिंसेची प्रेरणा

(B) हिंसेची गरज व हिंसेचे प्रेम

(C) हिंसेची गरज व हिंसेची प्रबळ इच्छा

(D) हिंसेची प्रबळ इच्छा व हिंसेला दिलेला नकार

22. पायथागोरसने ज्या विरुद्धांच्या जोड्यांच्या उल्लेख केलेला **नाही** ते आहेत :

(1) सरळ आणि वक्र

(2) हलके आणि जड

(3) योग्य आणि अयोग्य

(4) चौरस आणि आयत

खाली दिलेल्या संकेतांकातील **योग्य** उत्तर निवडा :

संकेतांक

(A) (1) आणि (2)

(B) (2) आणि (3)

(C) (2), (3) आणि (4)

(D) (1), (2) आणि (4)

23. **Assertion (A) :** The Ālayavijñāna is immanent in all beings.

Reason (R) : Six perfections are emphasized.

Select the *correct* answer from the codes given below :

(A) Both (A) and (R) are individually true

(B) (A) is true but (R) is false

(C) Both (A) and (R) are individually false

(D) (A) is false but (R) is true

24. Empirical, objective, subjective and transcendental are four grades of :

(A) Pure consciousness

(B) Theoretic consciousness

(C) Pure Reason

(D) Practical Reason

23. **प्रतिपादन (A) :** आलयविज्ञान सर्व भूतांमध्ये अंतर्यामी असते.

कारण (R) : सहा प्रावीण्यांवर जोर दिला जातो.

खाली दिलेल्या संकेतांकातील **योग्य** उत्तर निवडा :

(A) (A) व (R) दोन्ही स्वतंत्रपणे सत्य आहेत

(B) (A) सत्य आहे, परंतु (R) असत्य आहे

(C) (A) व (R) दोन्ही स्वतंत्रपणे असत्य आहेत

(D) (A) असत्य आहे, परंतु (R) सत्य आहे

24. आनुभविक, वस्तुनिष्ठ, व्यक्तिनिष्ठ व अतीतलक्ष्यी हे चार स्तर खालीलपैकी कोणाचे ?

(A) शुद्ध चैतन्याचे

(B) सैद्धांतिक जाणिवेचे

(C) शुद्ध बुद्धी

(D) व्यावहारिक बुद्धी

25. Which statement is *not* true of Sophists ?

(A) They were skilled rhetoricians

(B) They charged fees for imparting their skills

(C) According to them 'man is the measure of all the things'

(D) According to them 'virtue is knowledge'

26. The hierarchy of existence is topped according to Leibnitz by :

(A) Monads

(B) God

(C) Sleeping monads

(D) Windowless monads

27. Vivekananda presents :

(A) Practical Vedānta

(B) Theoretical Vedānta

(C) Theistic Vedānta

(D) Abstract Vedānta

25. सोफिस्टांच्या संदर्भात पुढीलपैकी कोणते विधान सत्य **नाही** ?

(A) ते प्रशिक्षित वादविवादपटू होते

(B) ते त्यांची कौशल्ये शिकविण्यासाठी मोबदला आकारत असत

(C) त्यांच्या मते 'माणूस हाच सर्व गोष्टींचे मानदंड' आहे

(D) त्यांच्या मते 'सद्‌गुण म्हणजे ज्ञान'

26. लायब्निझच्या मते, अस्तित्वांच्या सत्ताश्रेणीच्या सर्वोच्चस्थानी कोण असते ?

(A) चिदणू

(B) ईश्वर

(C) निद्रिस्त चिदणू

(D) गवाक्षरहित चिदणू

27. विवेकानंद मांडतात :

(A) व्यावहारिक वेदांत

(B) सैद्‌धांतिक वेदांत

(C) ईश्वरवादी वेदांत

(D) अमूर्त वेदांत

28. Which is *not* accepted by K.C. Bhattacharya ?

(A) Philosophy of Science

(B) Philosophy of the object

(C) Philosophy of the subject

(D) Philosophy of truth

29. Which source of knowledge is acceptable to Cārvākas ?

(A) Inference

(B) Comparison

(C) Testimony

(D) Perception

30. For Husserl, an intentional act of consciousness :

(A) Actively envisions the object

(B) Passively apprehends the object

(C) Actively constitutes the object

(D) Passively discovers the object

28. के.सी. भट्टाचार्यांनी कोणते स्वीकारले **नाही** ?

(A) विज्ञानाचे तत्त्वज्ञान

(B) विषयाचे तत्त्वज्ञान

(C) विषयीचे तत्त्वज्ञान

(D) सत्याचे तत्त्वज्ञान

29. चार्वाकांना कोणते प्रमाण स्वीकारार्ह वाटते ?

(A) अनुमान

(B) उपमान

(C) शब्द

(D) प्रत्यक्ष

30. हुसर्लच्या मतानुसार जाणीवेची सहेतुक कृती :

(A) वस्तूचे सक्रियपणे दर्शन घडवते

(B) वस्तूचे निष्क्रियपणे आकलन करते

(C) वस्तूचे सक्रियपणे संघटन करते

(D) वस्तूचे निष्क्रियपणे शोधन करते

31. The following view *not* held by Aristotle is ..... .

(A) Four causes work simultaneously

(B) God is unmoved mover

(C) Four causes do not work simultaneously

(D) Prime matter is featureless

32. Cartesian doubt implies the existence of :

(A) thinker

(B) doubter

(C) self

(D) myself

31. ज्या मताचा ॲरिस्टॉटलने स्वीकार केलेला **नाही** ते आहे –

(A) चारही कारणे एकसमयावच्छेदेकरून काम करतात

(B) ईश्वर हा अचल चालक आहे

(C) चारही कारणे एकसमयावच्छेदेकरून काम करत नाही

(D) आदि जड द्रव्य गुणवैशिष्ट्यरहित असते

32. कार्तेशियन संशयपद्धतीमुळे वर्जित होणारे अस्तित्व :

(A) विचारकर्त्याचे असते

(B) संशयकर्त्याचे असते

(C) जीवात्म्याचे असते

(D) आपल्या जीवात्म्याचे असते

33. Logical positivists eliminate metaphysics because metaphysical statements are :

(A) Incorrect

(B) Non-sensical

(C) Inconsistent

(D) Ineffable

34. Match List I with List II and choose correct answer from the codes given below :

List I

(*a*) Air

(*b*) Limitless

(*c*) Change

(*d*) Water

List II

(*i*) Thales

(*ii*) Heraclitus

(*iii*) Anaximenes

(*iv*) Anaximander

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)
(D)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)

33. तार्किक प्रत्यक्षार्थवादी सत्ताशास्त्राचे वर्जन करतात कारण सत्ताशास्त्रीय विधाने :

(A) सदोष असतात

(B) अर्थशून्य असतात

(C) विसंगत असतात

(D) अव्याख्येय असतात

34. सूची I आणि सूची II यांच्या जोड्या जुळवून खाली दिलेल्या संकेतांकातील योग्य उत्तर निवडा :

सूची I

(*a*) वायू

(*b*) अमर्यादित

(*c*) परिवर्तन

(*d*) जल

सूची II

(*i*) थेल्स

(*ii*) हिरॅक्लिटस

(*iii*) ॲनॅक्झिमेनीस

(*iv*) ॲनॅक्झिमँडर

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)
(B)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(C)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)
(D)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)

35. According to Rāmānuja , which of the following cannot be in Vaikuntha?

(A) God

(B) Eternal selves

(C) Liberated selves

(D) Spirit and matter

36. According to Wittgenstein's Tractatus, the world, thought and proposition share the same :

(A) Logical form

(B) Dialectical form

(C) Spiritual form

(D) Empirical form

37. Which is *not* in the triple transformation according to Sri Aurobindo ?

(A) Psychic transformation

(B) Material transformation

(C) Spiritual transformation

(D) Supermental transformation

35. रामानुजांच्या मते, खालीलपैकी कोणाचा निवास वैकुंठात शक्य नाही ?

(A) ईश्वर

(B) नित्यजीव

(C) मुक्तजीव

(D) चित् व अचित्

36. विट्गेनस्टाईनच्या 'ट्रॅक्टॅटस' नुसार विश्व, विचार व विधान यांच्यातील सामायिक घटक म्हणजे :

(A) तार्किक आकार

(B) द्वंद्वात्मक आकार

(C) आध्यात्मिक आकार

(D) आनुभविक आकार

37. श्री अरविंदांच्या मते, त्रिविध रूपांतरणात खालीलपैकी कोणाचा समावेश होत **नाही** ?

(A) मानसिक रूपांतरण

(B) भौतिक रूपांतरण

(C) आध्यात्मिक रूपांतरण

(D) अति-मानसिक रूपांतरण

38. According to St. Aquinas theology presupposes faith in ..... .

(A) Devotion of God

(B) Divine revelation

(C) Authority of Scriptures

(D) Intuition

39. Russell upheld the :

(A) Ordinary Language Approach

(B) Logical Language Approach

(C) Ideal Language Approach

(D) Pragmatic Language Approach

40. Which of the following is defined by Patañjali as 'one who is free from the effects of afflicted actions' ?

(A) Citta

(B) Kaivalya

(C) Para-Brahma

(D) God

38. सेंट ॲक्वानस यांच्या मते ईश्वरशास्त्र हे .....यावर विश्वास गृहीत धरते.

(A) ईश्वरनिष्ठा

(B) ईश्वरी प्रादुर्भाव

(C) धर्मग्रंथाचा अधिकार

(D) अंतर्ज्ञान

39. रसेलने कशाचा अंगीकार केला ?

(A) सर्वसामान्य भाषा दृष्टिकोन

(B) तार्किक भाषा दृष्टिकोन

(C) आदर्श भाषा दृष्टिकोन

(D) फलवादी भाषा दृष्टिकोन

40. पतंजलीने कोणाची व्याख्या 'क्लेशकर्मविपाकां-पासून मुक्त' अशी केली आहे ?

(A) चित्त

(B) कैवल्य

(C) परब्रह्म

(D) ईश्वर

41. St. Augustine's influential work 'The City of God' was considered as the first book on :

(A) Comparative Philosophy

(B) Philosophy of Religion

(C) Philosophy of History

(D) Philosophy of Christianity

42. In defense of commonsense, Moore refutes :

(A) Spinoza's Pantheism

(B) Russell's Logical Atomism

(C) Berkeley's Subjective Idealism

(D) Leibnitz's Monodaism

43. The four causes, given by Aristotle, can be arranged in the correct order as :

(A) Formal, Material, Efficient and Final

(B) Material, Efficient, Final and Formal

(C) Material, Formal, Efficient and Final

(D) Material, Efficient, Formal and Final

41. सेंट ऑगस्टिन यांचा 'The City of God' हा प्रभावशाली ग्रंथ पुढील विषयांवरील आद्य ग्रंथ आहे ?

(A) तुलनात्मक तत्त्वज्ञान

(B) धर्माचे तत्त्वज्ञान

(C) इतिहासाचे तत्त्वज्ञान

(D) ख्रिस्ती धर्माचे तत्त्वज्ञान

42. धादान्त मताच्या समर्थनार्थ मूरने कशाचे खंडन केले ?

(A) स्पिनोझाचा सर्वेश्वरवाद

(B) रसेलचा तार्किक अणुवाद

(C) बर्कलीचा व्यक्तिनिष्ठ चिद्वाद

(D) लाईब्नीझचा चिदणुवाद

43. ॲरिस्टॉटलने दिलेल्या चार कारणांचा क्रम पुढीलप्रमाणे :

(A) आकारिक, द्रव्यात्मक, निमित्त व अंतिम

(B) द्रव्यात्मक, निमित्त, अंतिम व आकारिक

(C) द्रव्यात्मक, आकारिक, निमित्त व अंतिम

(D) द्रव्यात्मक, निमित्त, आकारिक व अंतिम

44. "The truth of any hypothesis is measured by the success in resolving the problem which occasioned it." This view is held by :

(A) William James

(B) C.I. Lewis

(C) John Dewey

(D) Charles Peirce

45. "Truth has no path" is maintained by :

(A) J. Krishnamurti

(B) K.C. Bhattacharya

(C) Mahatma Gandhi

(D) Swami Vivekananda

44. ''ज्या समस्येच्या निमित्तामुळे अभ्युपगमाची निर्मिती होते त्या समस्येची उकल करण्यात आलेले यश हा कुठल्याही सिद्धान्तकल्पनेच्या सत्याचा मापदंड असतो.'' ह्या मताचा धारणकर्ता :

(A) विल्यम जेम्स

(B) सी.आय. लेविस

(C) जॉन ड्युई

(D) चार्ल्स पिअर्स

45. ''सत्याला पंथ नसतो'' ही भूमिका कोणी मांडली ?

(A) जे. कृष्णमूर्ती

(B) के.सी. भट्टाचार्य

(C) महात्मा गांधी

(D) स्वामी विवेकानंद

46. For Ryle, knowing how to do things :

(A) is dependent on mental theorizing

(B) is independent of mental theorizing

(C) neither independent nor dependent on mental theorizing

(D) both independent and dependent on mental theorizing

47. Absolute is conceived by Rādhākrishṇan as Pure Consciousness, Freedom and :

(A) Pure Bliss

(B) Infinite Possibility

(C) Pure Existence

(D) Infinite Bliss

46. राईलच्या मतानुसार वस्तूंचे कौशल्यात्मक ज्ञान हे :

(A) मानसिक सैद्धान्तिकीकरणावर अवलंबून असते

(B) मानसिक सैद्धान्तिकीकरणापेक्षा स्वतंत्र असते

(C) मानसिक सैद्धान्तिकीकरणापेक्षा स्वतंत्रही नसते व त्यावर अवलंबूनही नसते

(D) मानसिक सैद्धान्तिकीकरणापेक्षा स्वतंत्रही असते व त्यावर अवलंबूनही असते

47. राधाकृष्णनांच्या मते केवलतत्त्व म्हणजे शुद्ध चैतन्य, शुद्ध स्वातंत्र्य व :

(A) शुद्ध आनंद

(B) अनंत शक्यता

(C) शुद्ध अस्तित्व

(D) अनंत आनंद

48. In order to avoid the dogma of the ghost in the machine, mental phenomena have to be understood as :

(A) Acquisitions

(B) Properties

(C) Dispositions

(D) Entities

49. The mind without fear, without belief is silent. J. Krishnamurti calls it :

(A) Religious mind

(B) Spiritual mind

(C) Devotional mind

(D) Developed mind

48. शरीरयंत्रातील भुताचे तत्त्व वगळायचे असेल तर मानसिक घटनांचे आकलन कशा पद्धतीने व्हायला हवे ?

(A) उपलब्धी

(B) गुणधर्म

(C) स्वभावधर्म

(D) पदार्थ

49. भयमुक्त, धारणाविरहित मनाला कृष्णमूर्ती काय म्हणतात ?

(A) धार्मिक मन

(B) आध्यात्मिक मन

(C) भक्तिमय मन

(D) विकसित मन

50. Match List I with List II and select the correct answer from the codes given below :

List I

(*a*) Russell

(*b*) William James

(*c*) Early Wittgenstein

(*d*) Later Wittgenstein

List II

(*i*) Language game theory

(*ii*) Picture theory of meaning

(*iii*) Logical atomism

(*iv*) Pragmatic theory of truth

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(C)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)

50. सूची I व सूची II यांच्या जोड्या जुळवून योग्य संकेतांक ओळखा :

सूची I

(*a*) रसेल

(*b*) विल्यम जेम्स

(*c*) पूर्वकालीन विट्गेनस्टाईन

(*d*) उत्तरकालीन विटगेनस्टाईन

सूची II

(*i*) भाषिक खेळ उपपत्ती

(*ii*) अर्थविषयक चित्रात्मक उपपत्ती

(*iii*) तार्किक अणुवाद

(*iv*) सत्यविषयक फलवादी उपपत्ती

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)
(B)	(*iv*)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)
(C)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(D)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)

ROUGH WORK